

3W-Weerbaar: omgaan met gevoel & gedrag

Philippine Waisvisz

Hogeschool Utrecht / Classifact

philippine@waisvisz.nl
philippine.waisvisz@hu.nl

3W-framework als handelingsperspectief

Stephan van der Stighel

- Will (gemotiveerd gedrag) Concentratie
- Whims (emotioneel gedrag) Aandacht
- Watchful (afgewogen gedrag) Grip op je aandacht & concentratie

- Perspectief – (Theory of Mind)
- Cases met kaartjes

Motivatie

Behoefte aan controle

Stop or go

Hoofdproces

Meer intrinsiek

Intuitief

Diep van binnen

Waarom voel ik dat?

Trouwen

Moord

Emotie

Signaleren van verandering

Stop or Go

Ondersteunend proces

Meer extrinsiek

Intuitief

Komt en gaat

Hoe voelt het?

Tinder

Doodslag

3W

Wil, Wispelturig, Waakzaam
handelingsperspectief en controle

Motivatie & Emotie

PRIKKELS

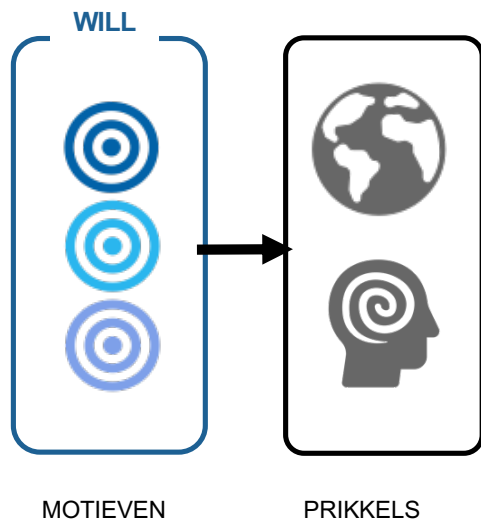
Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Motivatie & Emotie

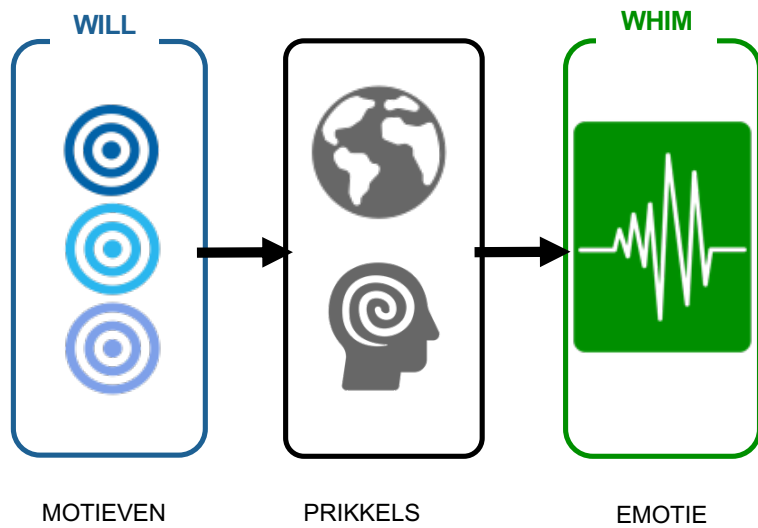
Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Motivatie & Emotie

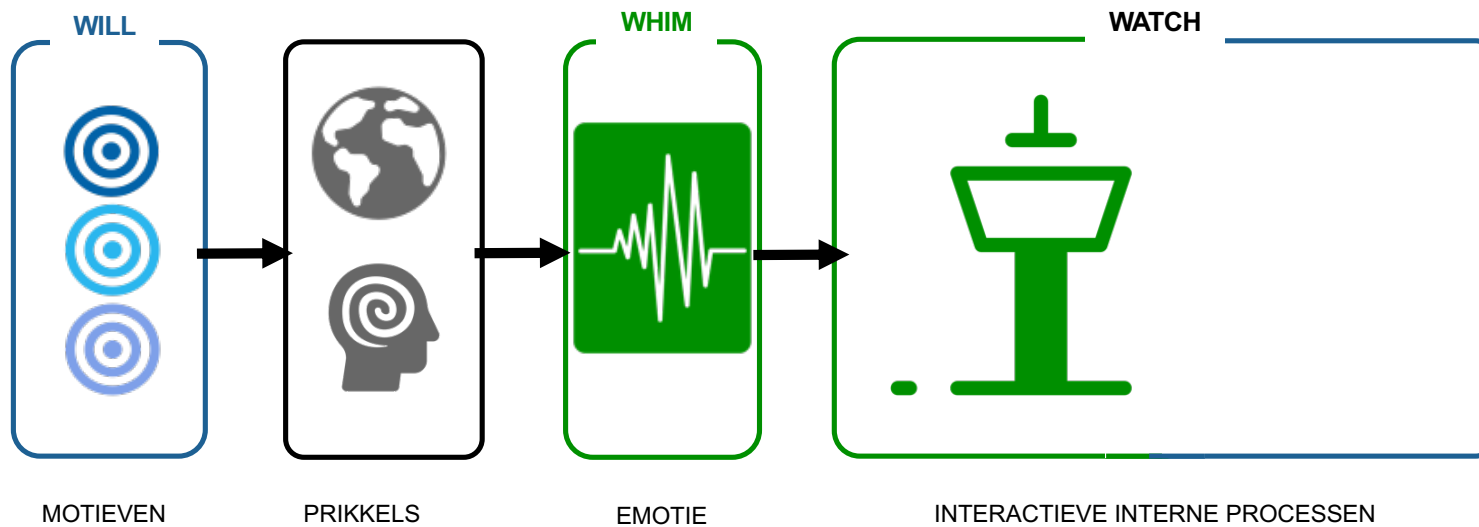
Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Motivatie & Emotie

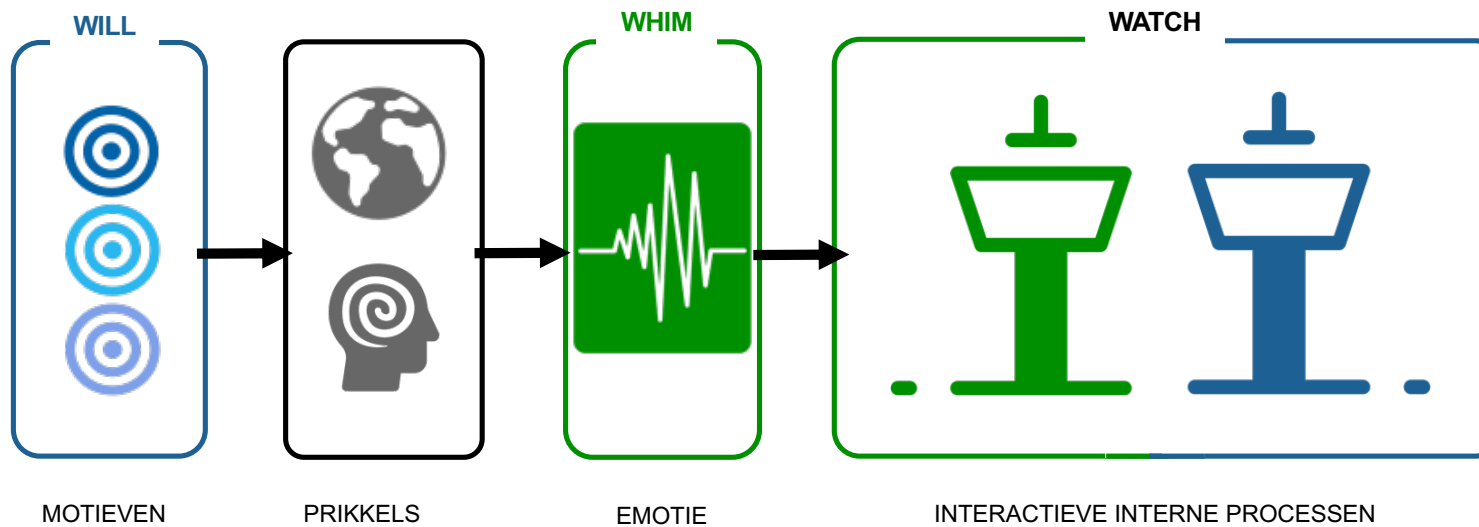
Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Motivatie & Emotie

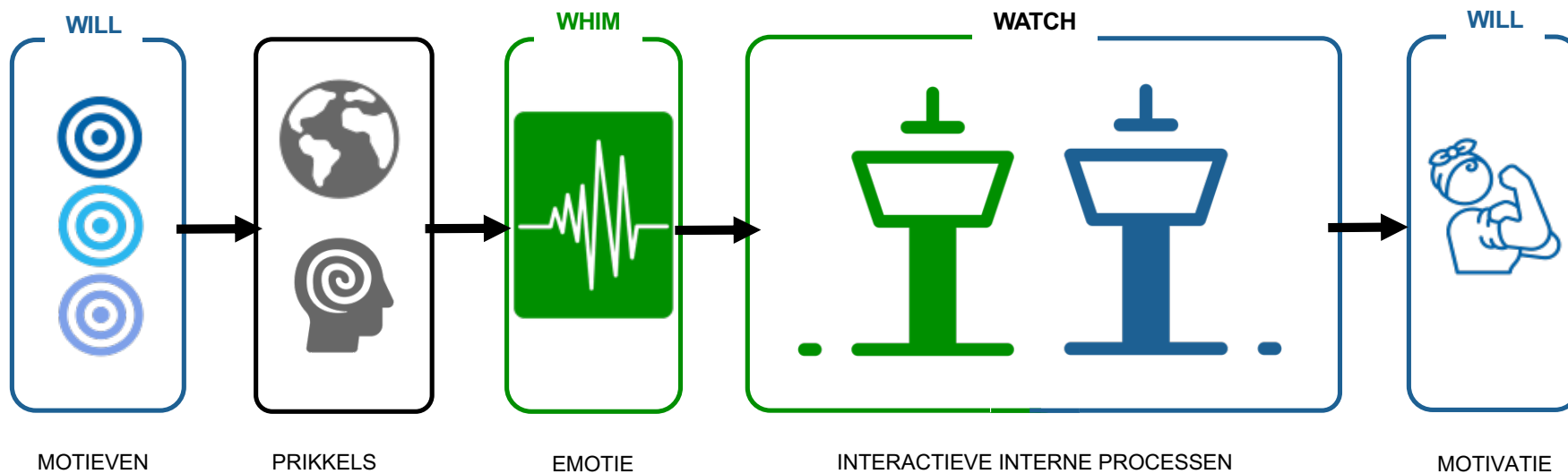
Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Motivatie & Emotie

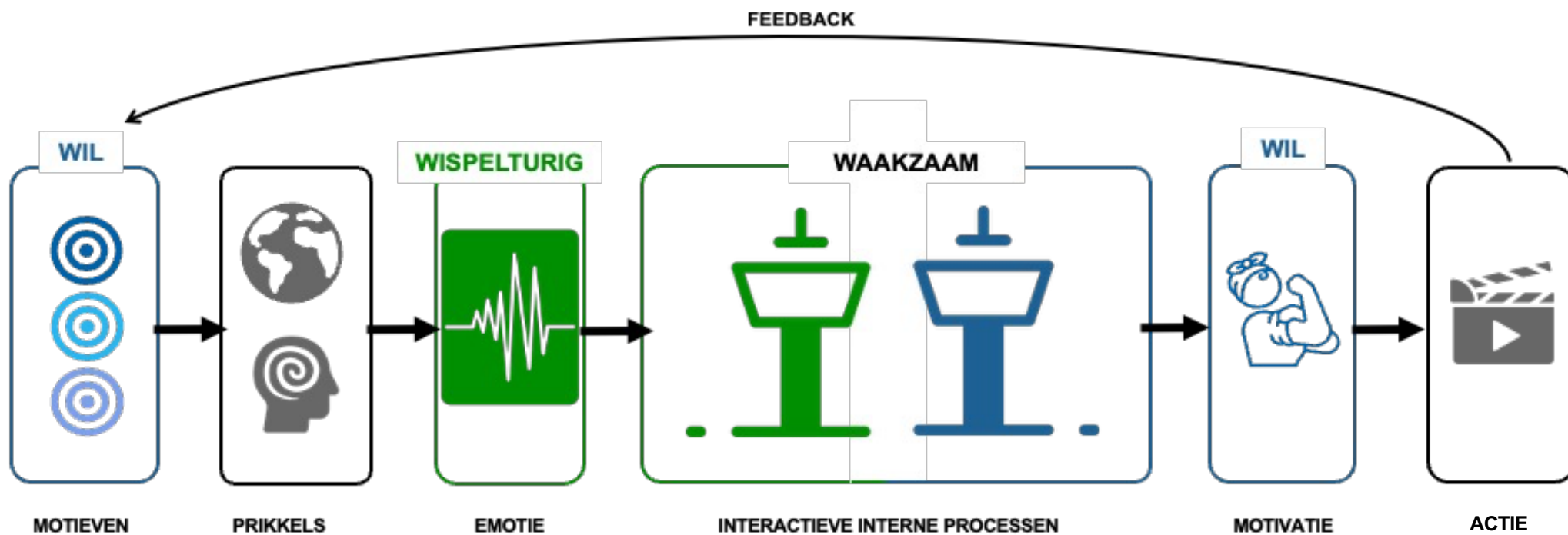

Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

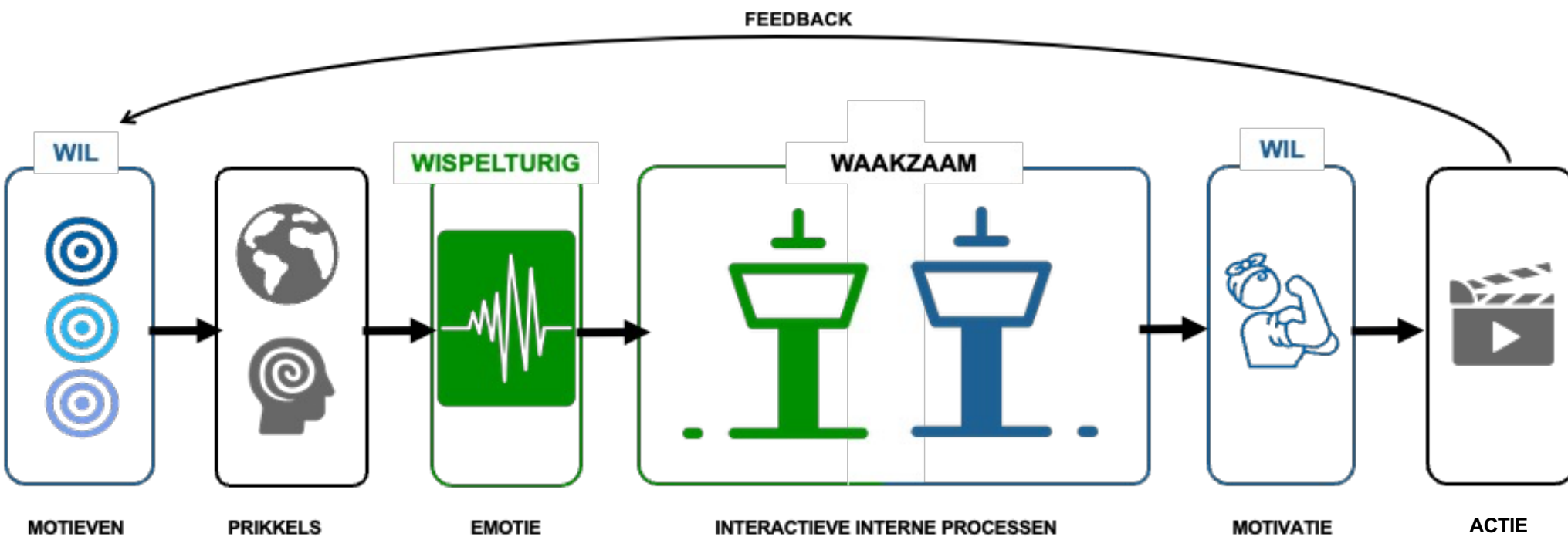
Motivatie & Emotie

Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Based on Waisvisz, P, Simon J., Sheombar A. (2026). Reframing AI's Understanding of Human Affective Behavior: A Dual PRISMA Scoping Review of Motivation and Emotion (Manuscript submitted for publication)

Stephan van der Stighe

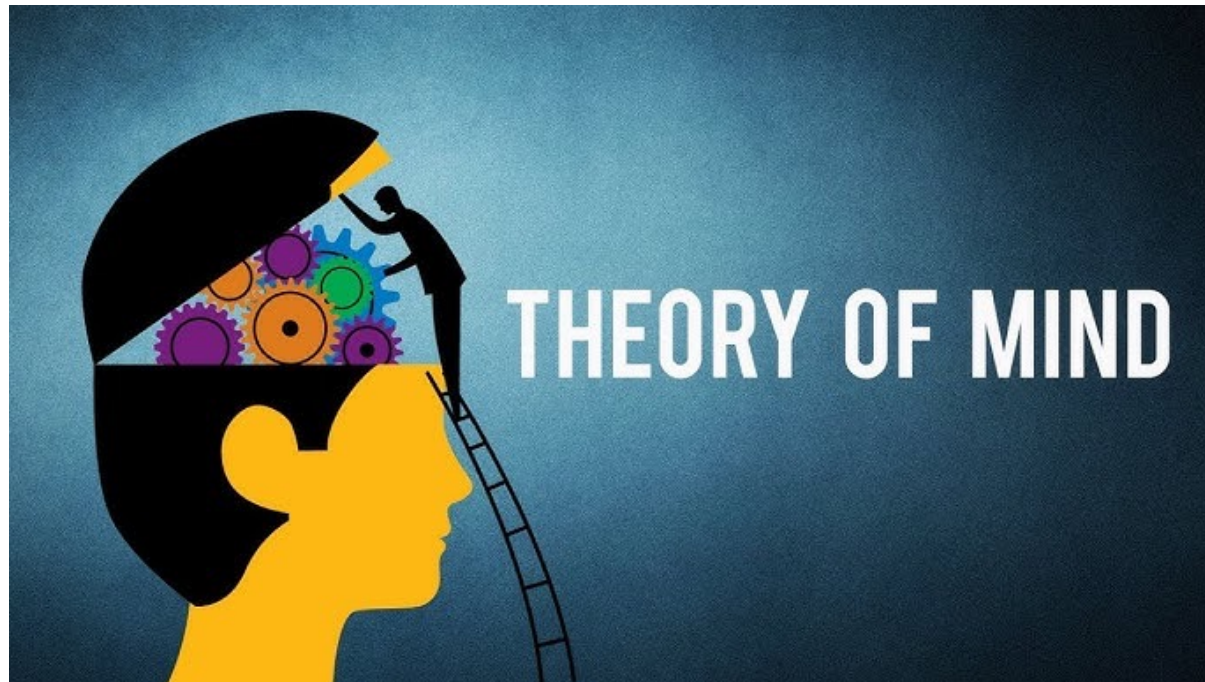
Conclusie:

Gedrag is de zichtbare uitkomst.

De oorzaak ligt bij het begin van het proces:
identificeer de motieven/waarden/menselijkheid,
die geraakt word door gebeurtenissen in
binnenwereld en de buitenwereld.

Emotie is niet de oorzaak, maar een waarschuwings
signaal dat iets fundamenteels geraakt wordt.

Aan de slag met eigen cases
en 3W-kaarten

Illustratie: Agony Autie, Autism & Theory of Mind, 2017, https://youtu.be/oj2M9CxBCLc?si=Ev4q_e2Fd-3EuF8

Jouw inschatting
beïnvloedt jouw
houding

En jouw houding
beïnvloedt de
interactie als een *self-
fulfilling prophecy*

Eigen cases

Doel: onderscheid tussen motivatie en emotie

- handelingsperspectief,
- controle,
- communicatie

Eigen cases

- 1) Selecteer een case, en leg uit:
 - **Wat is er gebeurd?**
 - **Wat leek het motief?**
 - **Hoe positief of negatief was dat?**
 - **Hoe voelde het voor jou?**

- 2) Onderzoek:
 - **Welk motief ligt er achter jouw gevoel?**
 - **Klopt jouw inschatting van andermans motief?**
 - **Als je jouw motief verandert, verandert je gevoel dan ook?**
 - **Kun/wil/mag je het motief van de ander veranderen? En van jezelf?**

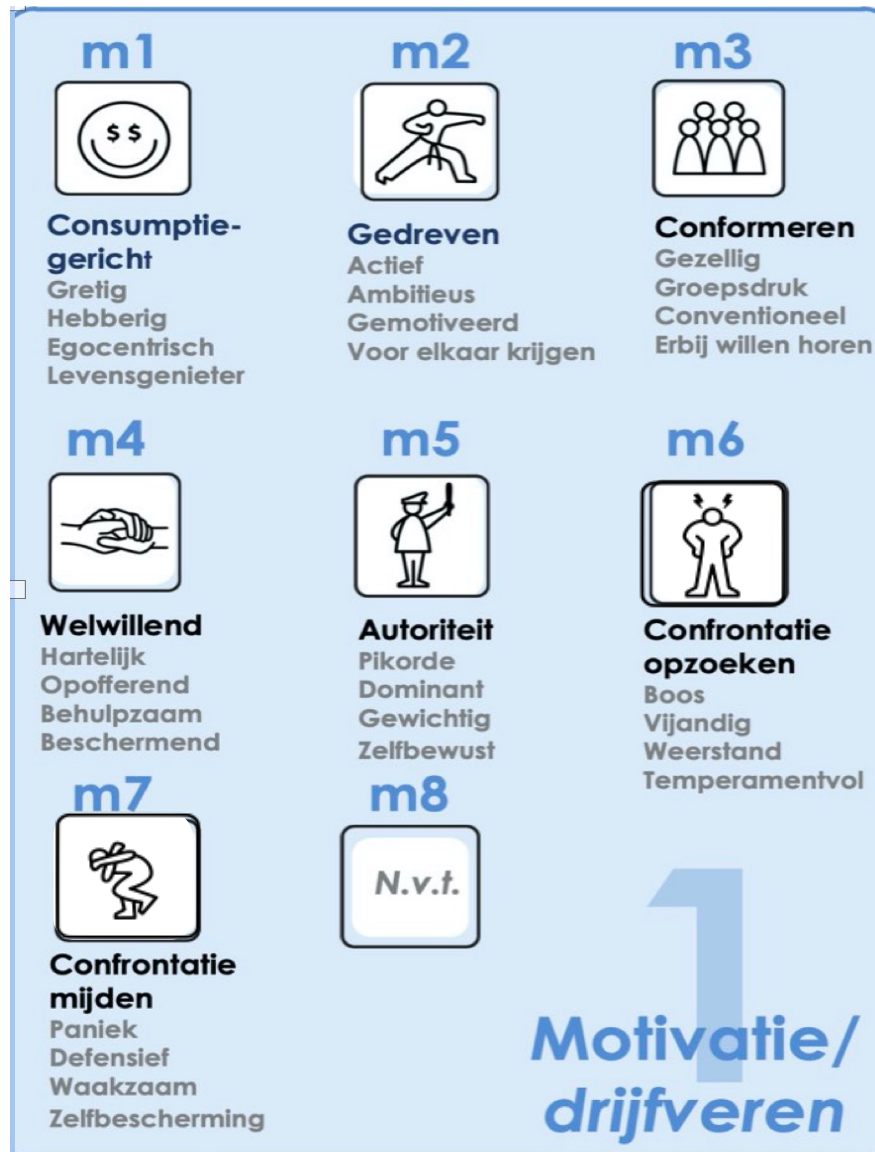
Doel: handelingsperspectief, controle, communicatie

Motivation (Singer 2017)

Sentiment

Emotion (Ekman, 2016)

Motivation (Singer 2017)

<p>m1</p> <p>Consumptie-gericht Gretig Hebberig Egocentrisch Levensgenieter</p>	<p>m2</p> <p>Gedreven Actief Ambitieuus Gemotiveerd Voor elkaar krijgen</p>	<p>m3</p> <p>Conformereren Gezellig Groepsdruk Conventioneel Erbij willen horen</p>
<p>m4</p> <p>Welwillend Hartelijk Opofferend Behulpzaam Beschermend</p>	<p>m5</p> <p>Autoriteit Pikorde Dominant Gewichtig Zelfbewust</p>	<p>m6</p> <p>Confrontatie opzoeken Boos Vijandig Weerstand Temperamentvol</p>
<p>m7</p> <p>Confrontatie mijden Paniek Defensief Waakzaam</p>	<p>m8</p> 	

1

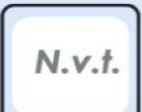
Motivatie/

Sentiment

<p>o1</p> <p>totaal niet blij</p>
<p>o2</p> <p>niet zo blij</p>
<p>o3</p> <p>neutraal</p>
<p>o4</p> <p>blij</p>
<p>o5</p> <p>heel blij</p>

Emotion (Ekman, 2016)

Motivation (Singer 2017)

<p>m1</p> <p>Consumptie-gericht Gretig Hebberig Egocentrisch Levensgenieter</p>	<p>m2</p> <p>Gedreven Actief Ambitieuus Gemotiveerd Voor elkaar krijgen</p>	<p>m3</p> <p>Conformereren Gezellig Groepsdruk Conventioneel Erbij willen horen</p>
<p>m4</p> <p>Welwillend Hartelijk Opofferend Behulpzaam Beschermend</p>	<p>m5</p> <p>Autoriteit Pikorde Dominant Gewichtig Zelfbewust</p>	<p>m6</p> <p>Confrontatie opzoeken Boos Vijandig Weerstand Temperamentvol</p>
<p>m7</p> <p>Confrontatie mijden Paniek Defensief Waakzaam Zelfbescherming</p>	<p>m8</p> 	

1

Motivatie/
drijfveren

Sentiment

<p>o1</p> <p>totaal niet blij</p>
<p>o2</p> <p>niet zo blij</p>
<p>o3</p> <p>neutraal</p>
<p>o4</p> <p>blij</p>
<p>o5</p> <p>heel blij</p>

Emotion (Ekman, 2016)

<p>e1</p> <p>Boos Ik ben de baas. Ruzie zoeken. Beledigen. Kwaad. Pesten. Aggressief. Ondermijnen.</p>	<p>e2</p> <p>Afkeer Niet eens met de gang van zaken. Kleineren. Walging. Uit de weg gaan.</p>	<p>e3</p> <p>Blij Klik zoeken. Opgewekt, vrolijk, verheugd, tevreden, trots enthousiast. Opgelucht.</p>
<p>e4</p> <p>Bang Afwierend of onderdanig. nervus, ongerust, wanhopig. Aarzelen. Zorgen maken.</p>	<p>e5</p> <p>Teleurgesteld Hulp of troost zoeken. Ongelukkig. Beschaamd. Verdrietig. Piekeren. Somber.</p>	<p>e6</p> <p><i>Klant laat geen emoties merken.</i></p>

3

Eigen cases

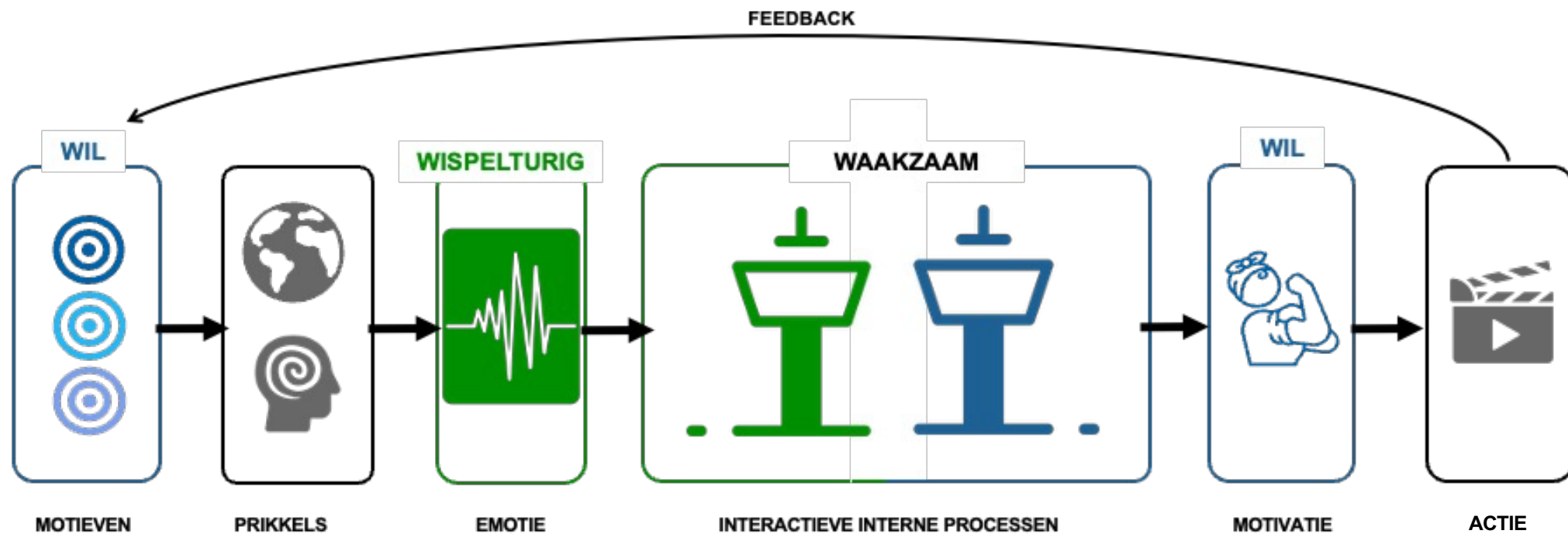
1) Selecteer een case, en leg uit:

- **Wat is er gebeurd?**
- **Wat leek het motief?**
- **Hoe positief of negatief was dat?**
- **Hoe voelde het voor jou?**

2) Onderzoek:

- **Welk motief ligt er achter jouw gevoel?**
- **Klopt jouw inschatting van andermans motief?**
- **Als je jouw motief verandert, verandert je gevoel dan ook?**
- **Kun/wil/mag je het motief van de ander veranderen? En van jezelf?**

Verder ontwikkelen?

Bv

- **Werkvormen**
- **Publicatie tzt**
- **Jouw ideeën**

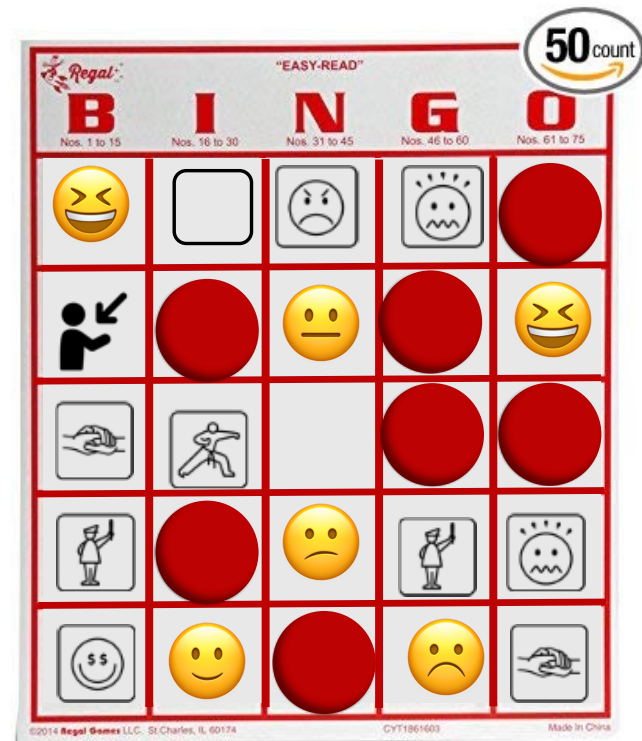
philippine@waisvisz.nl

philippine.waisvisz@hu.nl

0614672238

bingo

Motivation & Behavior

1. Bandura, A. (2009). Social cognitive theory of mass communication. In *Media effects* (pp. 110-140). Routledge.
2. Baumeister, R. F., Vohs, K. D., & Tice, D. M. (2007). The strength model of self-control. *Current directions in psychological science*, 16(6), 351-355.
3. Fishbein, M., & Ajzen, I. (2011). *Predicting and changing behavior: The reasoned action approach*. Psychology press.
4. Locke, E. A., & Latham, G. P. (2004). What should we do about motivation theory? Six recommendations for the twenty-first century. *Academy of management review*, 29(3), 388-403.
5. Michie, S., Van Stralen, M. M., & West, R. (2011). The behaviour change wheel: a new method for characterising and designing behaviour change 1
6. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. Guilford Publ.
7. Ryan, R. M. (Ed.). (2012). *The Oxford handbook of human motivation*. OUP USA.
8. Schwartz, S. H., & Boehnke, K. (2004). Evaluating the structure of human values with confirmatory factor analysis. *Journal of research in personality*, 38(3), 230-255.
9. Teixeira, P. J. et al. . (2012). Exercise, physical activity, and self-determination theory: a systematic review. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 9(1), 1-30.
10. Vansteenkiste, M., Niemiec, C. P., & Soenens, B. (2010). The development of the five mini-theories of self-determination theory: An historical overview, emerging trends, and future directions. In *The decade ahead: Theoretical perspectives on motivation and achievement*. Emerald Group Publishing Limited.+

Emotion & Behavior

1. American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>
2. Baumeister, R. F., Vohs, K. D., Nathan DeWall, C., & Zhang, L. (2007). How emotion shapes behavior: Feedback, anticipation, and reflection, rather than direct causation. *Personality and social psychology review*, 11(2), 167-203.
3. Boissy, A., Manteuffel, G., Jensen, M. B., Moe, R. O., Spruijt, B., Keeling, L. J., ... & Aubert, A. (2007). Assessment of positive emotions in animals to improve their welfare. *Physiology & behavior*, 92(3), 375-397.
4. Eisenberg, N. (2000). Emotion, regulation, and moral development. *Annual review of psychology*, 51(1), 665-697.
5. Eisenberg, N., Cumberland, A., & Spinrad, T. L. (1998). Parental Socialization of Emotion. *Psychological inquiry*, 9(4), 241-273. https://doi.org/10.1207/s15327965pli0904_1
6. Gross, J. J. (2015). Emotion regulation: Current status and future prospects. *Psychological inquiry*, 26(1), 1-26.
7. Hayes, S. C., & Hofmann, S. G. (Eds.). (2018). *Process-based CBT: The science and core clinical competencies of cognitive behavioral therapy*. New Harbinger Publications.
8. Lazarus, R. S. (2006). Emotions and interpersonal relationships: Toward a person-centered conceptualization of emotions and coping. *Journal of personality*, 74(1), 9-46.
9. Mendl, M., Burman, O. H., & Paul, E. S. (2010). An integrative and functional framework for the study of animal emotion and mood. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, 277(1696), 2895-2904.
10. Panksepp, J., & Biven, L. (2012). *The archaeology of mind: neuroevolutionary origins of human emotions (Norton series on interpersonal neurobiology)*. WW Norton & Company.